

SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, dnia 9 listopada 2021 r.

BSA I.022.26.2021

KANCELARIA SENATU

0398020052866*
RPW/25057/2021 P zał. 1
2021-11-12 rej. Kamela Iwona

Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 października 2021 r., BPS.DKS.KU.0401.30.2021, działając na podstawie art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 1904 ze zm.) w załączeniu uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do *projektu ustawy o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim (druk senacki nr 489)*.

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata Manowska

/pismo podpisane podpisem elektronicznym/

**Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy kredyt konsumencki
(druk senacki nr 489)**

Przedstawiony do zaopiniowania projekt (druk senacki nr 489) zawiera propozycję zmiany ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083; z 2020 r. poz. 2320 oraz nieuwzględniona w projekcie zmiana: Dz. U. z 2021 r. poz. 1655; dalej: „u.k.k.”) w celu obniżenia określonego przez jej art. 36a limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu. Propozycja polega na obniżeniu we wzorze maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu wartości: 25% i 30% odpowiednio do 10% i 5%, a także na zmianie zasady, że pozaodsetkowe koszty kredytu nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu, na zasadę, iż nie mogą one być wyższe niż 30% tej kwoty.

Pozaodsetkowe koszty kredytu są niejednokrotnie źródłem naruszeń interesów konsumentów, o czym świadczą m.in. ostatnio wydane uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2021 r., III CZP 42/20 i z dnia 27 października 2021 r., III CZP 43/20. Sąd Najwyższy orzekł w nich, że okoliczność, iż pozaodsetkowe koszty kredytu konsumenckiego nie przekraczają wysokości określonej w art. 36a ust. 1 i 2 u.k.k., nie wyłącza oceny, czy postanowienia określające te koszty są niedozwolone (art. 385¹ § 1 k.c.).

Nie ulega więc wątpliwości, że określając (korygując) ustawowo maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, należy brać pod uwagę ochronę konsumentów w aktualnym otoczeniu ekonomiczno-społecznym, w tym spowodowanym przedłużającą się epidemią. Z drugiej strony, uzasadnienie projektu powinno opierać się na rzetelnej analizie sytuacji branży pożyczkowej. Obniżenie maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu wpływa bowiem na opłacalność prowadzenia

działalności i w efekcie także na zatrudnienie w tym sektorze. Ponadto wycofanie się podmiotów udzielających kredytów konsumenckich z działalności na skutek obniżenia się jej rentowności może w dłuższej perspektywie zmniejszyć dostępność kredytów dla konsumentów.

Do dnia 30 czerwca 2021 r., na mocy art. 8d-8f ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.), we wspomnianym wzorze okresowo obowiązywały wartości 15% i 6%, a pozaodsetkowe koszty kredytu nie mogły być wyższe niż 45% całkowitej kwoty kredytu. W uzasadnieniu projektodawcy postulują powrót do tej regulacji, tymczasem pułapy zawarte w treści proponowanych przepisów są niższe, a ponadto miałyby obowiązywać bez ograniczenia czasowego.

Ponadto w uzasadnieniu brak konkretnej analizy przesłanek i skutków nowelizacji dla konsumentów i dla podmiotów udzielających kredytów konsumenckich, co uniemożliwia ocenę potrzeby zmiany i jej zakresu.

Jeżeli naruszenie limitów kosztów pozaodsetkowych miałyby zostać uregulowane jako praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów, powinno to mieć miejsce w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), a nie w proponowanym art. 36c u.k.k.

Zastrzeżenia budzi także brak uzasadnienia propozycji przepisów międzyczasowych, jak również krótki okres *vacatio legis* (art. 2 i 3 projektu).